

Anonimizirana verzija

Prijevod C-191/19 – 1

Predmet C-161/19

Prethodno pitanje

Datum podnošenja:

27. veljače 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Landgericht Frankfurt am Main (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

20. veljače 2019.

Tužitelj i žalitelj:

OI

Tuženik i druga stranka u žalbenom postupku:

Air Nostrum Lineas Aereas del Mediterraneo SA

Landgericht Frankfurt am Main (Zemaljski sud u Frankfurtu na Majni)

24. građansko vijeće

[*omissis*]

Rješenje

U sporu

OI [*omissis*]

Tužitelj:

[*omissis*]

protiv

Air Nostrum Lineas Aereas del Mediterraneo SA, [OMISSIS] Valencia,

Tuženik i druga stranka u žalbenom postupku:

[omissis]

Gradansko vijeće Landgerichta Frankfurt am Main (Zemaljski sud u Frankfurtu na Majni [omissis] na temelju usmene rasprave od 27. studenoga 2018. odlučilo je:

I. Sudu Europske unije se radi tumačenja članka 4. stavka 3., članka 5. stavka 1. točke (c) podtočke iii., članka 7. stavka 1., prve rečenice točke (b) Uredbe (EZ) br. 261/2004 [orig. str. 2.] Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcaja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta [...] te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (SL 2004., L 46, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 26., str. 21.)

1. Je li izmjena rezervacije protiv volje putnika koji ima potvrđenu rezervaciju za određeni let te mu je dano mjesto na kasnijem letu kada je došao u zračnu luku radi registracije, uskraćivanje ukrcaja u smislu članka 4. stavka 3. Uredbe br. 261/2004 ako je let za koji putnik ima potvrđenu rezervaciju ipak izveden?

2. Ako je odgovor na prvo pitanje potvrđan, treba li članak 5. stavak 1. točku (c) podtočku iii. Uredbe br. 261/2004 analogijom primijeniti na uskraćivanje ukrcaja iz članka 4. stavka 3. te uredbe?

II. Prekida se žalbeni postupak. [orig. str. 3.]

Obrazloženje

Tužitelj je kod tuženika imao potvrđene rezervacije za njegov let IB 8505 za 3. listopada 2015. iz Jereza (planirani polazak 13:35) za Madrid (planirani dolazak: 14:45) i za daljnji let AB 5325 3. listopada 2015 iz Madrida (planirani odlazak: 20:00) za Frankfurt (planirani dolazak: 22:40).

Tužitelj je sa leta IB 8505 preusmjeren na let IB 8507. Let IB 8507 poletio je iz Jereza oko 17:55 te je sletio u Madrid u 19:05. Daljnji let AB 5325 odvio se planirano u 20:00 tako da je tužitelj sletio u Frankfurt bez zakašnjenja, štoviše deset minuta ranije.

Nakon djelomičnog povrata od 200 eura tužitelj je u prvostupanjskom postupku pred Amtsgerichtom (općinski sud) zahtijevao isplatu odštete od 400 eura na temelju Uredbe br. 261/2004.

Amtsgericht (općinski sud) odbio je tužbu jer je tužitelj došao u konačno odredište unutar okvira predviđenog člankom 5. stavkom 1. točkom (c) podtočkom iii. Uredbe br. 261/2004.

Protiv te odluke tužitelj je podnio žalbu kojom zahtijeva plaćanje iznosa od 200 eura. On u biti smatra da na temelju Uredbe br. 261/2004 ima pravo na isplatu iznosa od 200 eura zbog uskraćivanja ukrcaja i da to pravo ne može biti ograničeno razlozima koji su predviđeni u članku 5. stavku 1. točki (c) podtočki iii te uredbe u slučaju otkazivanja

Odluka žalbenog suda koji je uputio zahtjev ovisi o odgovoru na pitanja postavljena u zahtjevu za prethodnu odluku upućenom Sudu Europske unije.

S tim u vezi, sud koji je uputio zahtjev najprije smatra da tužitelj može tražiti odštetu samo ako je uskraćivanje ukrcaja u predmetnom slučaju stvarno vezano za izmjenu njegove rezervacije. Naime, nije moguće govoriti o otkazivanju (jedini drugi oblik neizvršenja usluge na temelju Uredbe br. 261/2004), jer je let na kojem je tužitelj izvorno trebao putovati (IB 8505) izveden, pri čemu planirani let nije samo otkazan. Usto, u **[orig. str. 4.]** u takvom slučaju izravnom primjenom članka 5. stavka 1. točke (c) podtočke iii. Uredbe br. 261/2004, ne duguje se nikakva odšteta.

To je predmet prvog prethodnog pitanja. Sud koji je uputio zahtjev smatra da postoje čvrsti argumenti za zaključak da su izmjena putnikove rezervacije protiv njegove volje i njegovo preusmjeravanje na drugi let obuhvaćeni člankom 4. stavkom 3. Uredbe br. 261/2004 ako je prvotni let ipak izveden. Inače bi stvarni zračni prijevoznik mogao izbjeći pravne učinke uredbe izmjenom putnikove rezervacije i njegovim preusmjeravanjem na kasniji let sa slobodnim mjestom, na primjer, pa bi imao diskrecijsku ovlast nad pravima putnika koja bi bila nespojiva s ciljevima uredbe (poglavito zaštita putnika). To je u skladu s prevladavajućim mišljenjem njemačke sudske prakse i doktrine [*omissis*].

Ako je odgovor na prvo pitanje potvrđan, rješenje spora ovisi o tome treba li analogijom primijeniti članak 5. stavak 1. točku (c) podtočku iii. Uredbe br. 261/2004 na uskraćivanje ukrcaja iz članka 4. stavka 3. te uredbe. Naime, ispunjeni su uvjeti predviđeni tom odredbom. To je predmet drugog prethodnog pitanja.

Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka) do danas nije izričito riješio to pitanje [*omissis*].

Sud koji je uputio zahtjev smatra da postoje čvrsti argumenti u prilog analogne primjene članka 5. stavka 1. točke (c) podtočke iii. Uredbe br. 261/2004, s obzirom na, osobito, smisao i cilj kako prava na odštetu iz članka 7. tako i isključenja odgovornosti iz članka 5. stavka 1. točke (c) te uredbe.

Glavni cilj prava na odštetu je paušalno ublažavanje poteškoća i neugodnosti zbog izgubljenog vremena i pretrpljene štete zbog događaja koji se odnose na pružanje usluga iz Uredbe br. 261/2004. Stoga svrhu članka 5. stavka 1. točke (c) te uredbe valja razumjeti u smislu da je zakonodavac Unije smatrao da u slučajevima predviđenima tom odredbom putnicima nisu nastale poteškoće i neugodnosti koje treba popraviti **[orig. str. 5.]** u obliku paušalnog prava na odštetu. Ako u nekom

od tih slučajeva putnici ipak pretrpe (blagu) štetu jer točno određena usluga prijevoza koja je očekivana na temelju potvrđene rezervacije nije izvršena u skladu s tom rezervacijom, oni je trebaju tolerirati bez odštete. Činjenica da uredba ne predviđa novčanu odštetu putnicima koji pretrpe (blagu) štetu nije nimalo sporna, osobito s obzirom na zaštitu potrošača općenito i zaštitu putnika u zračnom prijevozu konkretno, jer je cilj te uredbe samo utvrditi minimalna prava putnika.

Možda se veza između članka 5. stavka 1. točke (c) i članka 7. Uredbe br. 261/2004 može prenijeti na uskraćivanje ukrcaja. Naime, s aspekta putnika, neizvršenje usluge prijevoza ne razlikuje se mnogo bilo da je do njega došlo zbog uskraćivanje ukrcaja ili zbog otkazivanja. U oba slučaja šteta koju je pretrpio uzrokovana je činjenicom da putovanje nije izvršeno u skladu s rezervacijom. To je još očitije kad se zna da razlika između uskraćivanje ukrcaja i otkazivanja ovisi samo o tome je li predmetan let konačno izvršen ili je planirani let samo jednostavno otkazan. Međutim, priroda i opseg poteškoća i neugodnosti putnika iste su bilo da je ukrcaj uskraćen na temelju članka 4. stavka 3. Uredbe br. 261/2004, odnosno kad je planiran let izveden ili na temelju članka 5. te uredbe, kad je planirani let otkazan.

Ovaj sud smatra da činjenica da te poteškoće i neugodnosti nastanu i kad je putnik obaviješten da mu let neće biti izveden u skladu s valjanom rezervacijom potvrđuje to stajalište. Naime, nije rijetkost da putnik to sazna tek nakon neizvršenja usluge prijevoza (uskraćivanje ukrcaja ili otkazivanje), jer u trenutku kad nastane šteta on u pravilu ne može znati je li to neizvršenje vezano za otkazivanje planiranog leta.

Primjenu analogijom nije moguće odbiti niti na temelju argumenta da bi priznanje prava na odštetu u slučaju neizvršenja usluge u najmanju ruku [**orig. str. 6.**] imalo značajke kazne. Pravo na odštetu naime nema značaj kaznene odštete.

[*omissis*]

Frankfurt na Majni, 20. veljače 2019.

[*omissis*]